

Rak1/2m Elkutlu

Onaylayan Administrator
Thursday, 24 May 2007

Â Â Â Rak1/2m Elkutlu 1869 y1/2l1/2nda Â•zmir'de do1/2du. Babas1/2 Â•zmir'in tan1/2nm1/21/21/2 ailelerinden Hisar C1/2mii ima hat1/2bi Âžuayib Efendi, annesi S1/2d1/2ka Han1/2m'd1/2r.

Â Â•lkokulu mahallesinde bitirdikten sonra, orta 1/2renimini Â•zmir Â•dadisi'nde tamamlad1/2. Amcas1/2 mevlevi Â•4eyhi Emir Dede'den ve Za1/2ral1/2 m1/4derris Â•smaîl Efendi'den Â•sl1/2çmi ilimler 1/2rendi. Babas1/2n1/2n 1892'de 1/2l1/2m1/21/21/2 1/2zeri Hisar C1/2mii imam1/21/2na tayin edilerek 1/2l1/2nceye kadar bu g1/2revde kald1/2. Â•zmir'in kurtulu1/2undan sonra Adliye'de memur olarak 1/2sal1/21/21/2ysa da bu g1/2revde fazla kalmad1/2. Uzun y1/2llar "Â•zmir M1/2sik1/2 Cemiyeti"nin ba1/2kan1/21/2n1/2 da yapm1/21/21/2r.Â

Â Â–mr1/4n1/4n son y1/2llar1/2n1/2 pek sa1/2i1/2k1/2 ge1/2şirmeyen Rak1/2m Hoca, bir ara tedavi i1/2şin Â•stanbul'a gelmi1/2, yak1/2nlar1/2n1/2n ve dostlar1/2n1/2n arac1/2l1/21/21/2 ile bir hastahaneye yat1/2r1/2lm1/21/21/2. 4 Aral1/2k 1948 tarihinde Â•zmir'de vefat etti. Ya1/2ad1/21/2 s1/4rece madd1/2 s1/2k1/2nt1/2 1/2şekmedi1/2i s1/2ylenir. Ye1/2enleri, Â•zmir'in m1/2sik1/2 1/2nl1/2 ses sanat1/2lar1/2m1/2zdan Safiye Ayla, Perihan S1/2zeri, Sabite Tur'dan ilgi ve yak1/2nl1/2k g1/2rd1/2. Yirmi ya1/21/2nda iken evlendi1/2i ilk e1/2i Nadire Han1/2m'dan o1/2lu Âžuayib d1/2nyaya geldi. Nadire Han1/2m'1/2n 1/2l1/2m1/21/2nd sonra evlendi1/2i ikinci e1/2i S1/2d1/2ka Han1/2m'dan 1/2sucu1/2u olmad1/2 ve k1/2sa s1/4re sonra ayr1/2ld1/2lar. Bundan sonra evlenmedi;1/2mr1/4n1/4n o1/2lunun ve ye1/2enlerinin yan1/2nda tamamlad1/2.Â

Â Rak1/2m Hoca da her 1/4nl1/2 m1/2sik1/21/2inas1/2m1/2z gibi m1/2sik1/2 1/2sal1/21/21/2malar1/2na 1/2şok erken, daha yedi ya1/2 iken amcas1/2 Emin Efendi'den me1/2k ederek ba1/2lad1/2. Hepsî bu tarikata mensub olan aile b1/4y1/4kleri ile mevlevih1/2çnede yap1/2lan 1/2çyinlere kat1/2larak m1/2sik1/2mizi tan1/2ma1/2a 1/2sal1/21/21/2. Bundan dolay1/2 din1/2 m1/2s1/2k1/2mizi ve mevlevili1/2i iyi bildi1/2i i1/2şin daha sonraki y1/2llarda kud1/4mzenba1/21/2 oldu. Onun gen1/2şlik y1/2llar1/2 1/4nl1/2 bestek1/2r ve tanbur1/2 Ali Efendi Â•zmir'de bulunuyordu. Ali Efendi'den ba1/2ka Santo 1/2zikari ile Zek1/2ci Dede'nin 1/2ş1/2raklar1/2ndan Aziz Efendi de Â•zmir'deydi. Rak1/2m Hoca yirmi bir ya1/21/2ndan itibaren bu 1/2ş ustadan 1/2şok yararland1/2. Ali Efendi'den be1/2, Santo 1/2zikari'den on y1/2la yakla1/2an bir s1/4re i1/2şinde bu sanat1/2n "amel1/2 ve nazar1/2"inceliklerini 1/21/2rendi. Â•leride geli1/2ecek olan bestek1/2rl1/2k kabiliyeti 1/2zerine bu derslerin b1/4y1/4k yarar1/2 ol

Â Kendi ifadesine g1/2re yirmi d1/2rt ya1/21/2nda iken, mevlevih1/2çnenin 1/2eyhi Nuri Efendi ile Â•stanbul'a gelerek Ahmed Irsoy tan1/21/2r1/2ld1/2. Bir 1/2çyin s1/2ras1/2nda 1/2srar 1/2zerine N1/2t-1/2 Mevl1/2çn1/2çy1/2 okudu, orada bulunan 1/2stadlar 1/2şok takdir edildi. Tan1/2yan ve dinleyenlerin anlatt1/21/2na g1/2re g1/4r ve dik vas1/2fl1/2 bir sesi vard1/2. Temiz ve etkili bir us1/2bla okurdu. Bu 1/2zelli1/2i nedeni ile m1/2sik1/2 1/2şevrelerinde sevilen ve aranan bir hanende olmu1/2tu. Â•yi us1/2 bilmesine ra1/2men nota 1/21/2renmedi. Biraz Ney 1/4fleyen sanat1/2r Mevlevilik ve Rif1/2çilik tarikatlerine mensuptu. 1947 y1/2l1/2nda Â•stanbul'da j1/4bilesi yap1/2lm1/21/21/2.Â

Â Day1/2s1/2 Nureddin Efendi'nin te1/2viki ile yirmi ya1/21/2nda bestek1/2rl1/21/2a ba1/2lad1/2. Â•lk eseri, s1/2zleri Abd1/4lhal Hamid'e ait olan "Hayran-1/2 cemal olma1/2a cidden emelim var" g1/4fteli D1/4g1/2ch makam1/2ndaki 1/2ark1/2s1/2d1/2r. Bu eserini ortaya 1/2ş1/2kartmaktan 1/2şekinerek gizlice arkada1/2lar1/2na me1/2k etmi1/2ti. Bir rastlant1/2 sonucu eserini i1/2iten amcas1/2 bir m1/2sik1/2 toplant1/2s1/2nda:"Aman efendiler!D1/4n ak1/2am bir evde 1/2şok g1/2zel bir 1/2ark1/2 duydum. Hi1/2 bilmedi1/2im bir 1/2ark1/2. Acaba sizde var m1/2 ?"deyince , orada bulunanlardan biri ye1/2enin eseri oldu1/2unu s1/2yledi, bunun 1/2zerine bilenler eseri okudular ve 1/2şok be1/2enildi. Bu olaydan sonra kendisi ile Santo 1/2zikari ciddi olarak u1/2ra1/2m1/21/21/2r.Â

Â 1/2tok h1/2zli1/2 beste yapt1/21/2n1/2 ve 1/2iir se1/2şmekte 1/2şok titiz oldu1/2unu, en 1/2şok Nahit Hilmi Bey, Orhan Rahmi G1/2 ile ye1/2eni Advîye Han1/2m'1/2n 1/2iirlerini se1/2ti1/2ini 1/21/2rencisi H1/4seyin Mayada1/21/2n an1/2lar1/2ndan 1/21/2reniyoruz. ayn1/2 an1/2larda Karc1/21/2ar, Hicazk1/2çr, K1/4rdilî Hicazk1/2çr, Hicaz, H1/4zzam, Nihavend, Rast makamlar1/2n1/2 1/2şok sevdi1/2i belirtiliyor. Her zaman yak1/2nlar1/2na bestek1/2r olarak Â•smaîl Dede'yi rehber ald1/21/2n1/2, b1/4y1/4k bestek1/2çr olabilmek i1/2şin her formda eser vermenin gerekti1/2ini s1/2ylermi1/2. Melodik seyir ve beste karakteri bak1/2m1/2ndan eserlerinin Hac1/2 Â•rif Bey, Rifat Bey, Tanbur1/2 Ali Efendi'ye benzetebilmeye 1/2sal1/21/21/2rm1/21/21/2.Â

Â Otuz be1/2 ya1/2lar1/2nda iken day1/2s1/2 1/2eyh Nureddin Efendi bir g1/4fte vererek bir 1/2çyin bestelemesini istemi1/2. 1/2y bestesini bir gecede bitirerek ertesi g1/4n tekkede 1/2çyinin haz1/2r oldu1/2unu s1/2ylemi1/2. Â•1/2i ciddiye almad1/21/2n1/2 v ba1/2tan savma bir beste yapt1/21/2n1/2 zanneden day1/2s1/2 Rak1/2m Hoca'y1/2 kovmu1/2;fakat yak1/2nlar1/2n1/2n 1/2srar1/2 ile okunmas1/2na raz1/2 olmu1/2. 1/2yin okunup bittikten sonra 1/2şok be1/2enilerek g1/2nl1/2 al1/2nm1/21/21/2. Karc1/21/2 makam1/2ndan bu 1/2çyin, mevlevih1/2çneler kapat1/2l1/2ncaya kadar hemen hemen her derg1/2hta okunmu1/2 ve Konya Mevlevih1/2çnesi'nce de be1/2enilmi1/2tir.Â

Â Rak1/2m Hoca din1/2 ve dind1/21/2 m1/2sik1/2mizin 1/2yin, Durak, Â•l1/2çi, K1/2çr, Beste, Sem1/2çi ve 1/2zark1/2 formunda d1/2 elliye yak1/2n eser vermi1/2tir. Baz1/2 eserlerini de o g1/4nlerin zevk ve sanat anlay1/21/2na g1/2re bestelemi1/2tir. Bunlar 1/2žehnaz"Sak1/2y1/2ç mey sun ki. ", U1/21/2k "Ey keman ebr1/2. . . ", Hisar-AA1/2iran "Ol nihal-i ba1/2-1/2 eda. ", Karc1/21/2ar"N1/2 dembeste. . . ", g1/4fteli d1/2rt Beste ile "Bilmem kime y1/2çhud neye uyduk. . . ", Rast Nak1/21/21/2 ile "O 1/21/2ha sad saf1/2ç. . "g1/4fteli H1/4seyini K1/2çr'1/2 b1/4y1/4k formdaki eserlerinin baz1/2lar1/2d1/2r.Â

Â TanburÃ© Ali Efendi'den sonra Â•zmir'de mÃ»sikÃ©mizi tanÃ½tan ve mÃ»sikÃ©den anlayan bir ÂŞevrenin oluÃ¼masÃ½na yardÃ½mcÃ½ olan 20. yÃ¼zyÃ½lÃ½n en dikkate deÃ°er bestekÃ¼rlarÃ½ndandÃ½r. Son derece esprili bir kiÃ¼iliÃ°i olan RakÃ½m Hoca'ya bir gÃ¼n, o zamanki deÃ°erine gÃ¼re, ikiyÃ¼z bin lirasÃ½ olursa ne yapacaÃ°Ã½nÃ½ sormuÃ¼lar, "Â•lhamÃ½m kaÃ¼ardÃ½" demiÃ¼. Â•Â°rencisi bestekÃ¼r HÃ¼seyin MayadaÃ° bir FransÃ½z yazarÃ½nÃ½n "Ne zaman Ankar Radyosu'nu aÃ¼sam bir kadÃ½n aÃ¼lar" dediÃ°ini nakletmiÃ¼;

Â RakÃ½m Hoca bu sÃ¼ze ÂŞok hak vermiÃ¼ ve eklemiÃ¼, :

Â ". . . DÃ½nyada kadÃ½n aÃ¼lamasÃ½ndan daha gÃ¼zel bir mÃ»sikÃ© olur mu ? . . . "

Â MÃ»sikÃ©mize birbirinden gÃ¼zel ve hemen hemen her formda eserler kazandÃ½rmÃ½Ã¼ olan bu deÃ°erli bestekÃ¼rÃ½mÃ½zÃ½ saygÃ½yla ve rahmetle anÃ½yoruz. . .

Â